

Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft.

Környezetbarát Termék és
Európai Ökocímke Tanúsító Igazgatóság

1223 Budapest, Park utca 2.

Telefon: (+36-1) 362-8139

E-mail: info@okocimke.hu

www.okocimke.hu

KT-44

**Kőszerű építőanyagok és építőelemek
kiegészítő követelményei bányaiipari
technológiával előállított zúzottkő termékekhez**

**Követelményrendszer a magyar nemzeti „Környezetbarát Termék”
minősítő védjegy elnyeréséhez**

Érvényes: 2024. december 31-ig.

Tartalom

1. Bevezetés.....	3
2. Nevezési feltételek	4
3. Minősítési feltételek.....	4
3.1. Érvényességi kör.....	4
4. Követelmények.....	4
4.1. Műszaki követelmények.....	4
4.1.1. Termék előállítás és tulajdonságok.....	4
4.1.2. Termék minőség.....	5
4.2. Környezetvédelmi és környezet-egészségügyi követelmények	5
4.2.1. Táj- és természetvédelmi szempontok érvényesítése	5
4.2.2. Légszennyezés	6
4.2.3. Vízgazdálkodás	6
4.2.4. Zaj és rezgés elleni védelem.....	6
4.2.5. Hulladékkezelés	7
4.2.6. Hulladékszegény technológia.....	7
4.2.7. Energiatakarékosság.....	7
4.3. A védjegy elhelyezése.....	8
5. Szakértői értékelés	8
6. Védjegyhasználók.....	8
7. Védjegyhasználat.....	9

1. Bevezetés

A zúzottkő termékek „Környezetbarát Termék” minősítésével elősegíthető az alábbi környezetvédelmi célok elérése:

- az élőhelyekre, az életközösségekre, valamint az élő szervezetekre gyakorolt környezetterhelő hatások csökkentése;
- a nem megújuló ásványvagyonnal való takarékos gazdálkodás;
- az energiafelhasználás csökkentése;
- a légkört, a felszíni és felszín alatti vizet, a föld felszínét és felszín alatti rétegeit szennyező anyagok környezetbe történő kibocsátásának csökkentése;
- a tájromboló hatások csökkentése;
- a veszélyes anyagok felhasználásának csökkentése;
- a hulladékok mennyiségének csökkentése;
- olyan információk megadása, amelyek minimális környezeti hatással teszik lehetővé a termék felhasználását.

A zúzottkő termékekre a "Kőszerű építőanyagok és építőelemek (Általános feltételek)" vonatkoznak az e feltételrendszerben megadott kiegészítéssel.

A zúzottkő természetes összeálló kőzetből töréssel és osztályozással előállított, meghatározott kőzetfizikai, szemszerkezeti, tisztasági és időállósági tulajdonságokkal jellemezhető termék, amelynek tulajdonságai az eredeti anyag kőzettani, mállottsági jellemzőitől, valamint az előállítási technológiától függenek. A feltételrendszer nem vonatkozik a különleges igényeket kielégítő zúzalékokra (pl. habarcs- és betonadalék, mozaiklap előállítás, panel-héjazat, stb.).

A természetes eredetű kőzetek a kőzetképző (magma, üledékes és átalakulási) folyamatok során létrejött ásványtársulások, amelyek szövete és ásványos összetétele többé-kevésbé meghatározott, s ennek részbeni átalakulása, tagoltsági rendszerének kialakulása a mállás, és más földtani folyamatok függvényei. A kőzetanyagok fizikai tulajdonságai a folyamatokban résztvevő eredeti anyagoktól, a részfolyamatok intenzitásától, valamint a már meglévő kőzettestet ért hatásoktól függenek. A nemzeti ásványvagyon nem megújuló anyag forrásként értékelendő.

A zúzottkő legfontosabb felhasználási területei az út- és vasútépítés, a mély- és magasépítés, illetve a tömegbeton és az aszfaltgyártás.

A természetben a zúzottkő előállítására alkalmas kőzettestek általában a környező térszintből kiemelkedő formában fordulnak elő, a térszín alatti előfordulás kitermelése a hidrológiai, hidrogeológiai viszonyok miatt legtöbb esetben gazdaságtalan. A kőbánya tájalkotó tényezővé válhat, ezért új bányanyitás esetén az engedélyezés alapvető feltétele a tájvédelmi követelmények betartása. Eltérő követelmények vonatkoznak a történelmileg kialakult bányahelyekre és az új lelőhelyek kiaknázására.

A termékek minősítésének jogi alapja a 9/2004. (V.25.) számú KvVM rendelettel módosított 29/1997. (VIII. 29.) KTM rendelet. A minősítő eljárás lefolytatására a Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft. illetékes.

2. Nevezési feltételek

A "Kőszerű építőanyagok és építőelemek (Általános feltételek)" szerint.

Egy eljárás keretében csak az azonos gyártótól származó, azonos kőanyagból készült termékek minősíthetők.

3. Minősítési feltételek

3.1. ÉRVÉNYESSÉGI KÖR

Ez a minősítési feltételrendszer a bevezetésben meghatározott zúzottkő termékek minősítésére vonatkozik. A minősítés feltétele, hogy a termék eleget tegyen a „Kőszerű építőanyagok és építőelemek” című általános követelményeknek, valamint a jelen feltételrendszernek.

4. Követelmények

4.1. MŰSZAKI KÖVETELMÉNYEK

A "Kőszerű építőanyagok és építőelemek (Általános feltételek)" szerint az alábbi kiegészítésekkel:

4.1.1. Termék előállítás és tulajdonságok

Feltétel:

Meg kell adni a termelt kőzetösszlet kőzettani, tagoltsági, mállottsági, kőzetfizikai tulajdonságait, az ezen alapuló gyártástechnológiát (fejtés és zúzózúzem gépi berendezéseit), valamint a lefedés és a köztes meddő elhelyezésének és hasznosításának, anyagmérlegének leírását. A termék nem tartalmazhat szerves szennyeződést, valamint gyorsan bomló vagy oxidációra hajlamos kőzetalkotókat, ásványokat (pl. pirit, földpátpótlók, stb.).

Értékelés és ellenőrzés:

A pályázathoz csatolni kell a következő dokumentumokat:

- Földtani kutatási zárójelentés, illetve annak részeként vagy azt kiegészítve földtani, teleptani leírás, leírás a kőzet minőségéről és építőipari felhasználhatóságáról, különös tekintettel a zúzottkő és esetleges kiegészítő termékformákra;

KT-44. Kőszerű építőanyagok és építőelemek kiegészítő követelményei bányaiipari technológiával előállított zúzottkő termékekhez

- A termelt kőzetösszletre a kőzettani, tagoltsági, mállottsági, kőzetfizikai tulajdonságokat tartalmazó szakértői jelentés,
- Termelési, műszaki üzemi terv; a bányafelügyelet hatáskörébe tartozó hatósági ügyekben – jogszabályban meghatározott esetek kivételével – első fokon eljáró Megyei Kormányhivatal, Műszaki Engedélyezési és Fogyasztóvédelmi Főosztály, Bányászati Osztályának jóváhagyásával,
- Előzetes vizsgálati dokumentáció, Környezeti hatástanulmány, Környezetvédelmi hatóság engedélye,
- Tájrendezési terv; a Megyei Kormányhivatal, Műszaki Engedélyezési és Fogyasztóvédelmi Főosztály, Bányászati Osztályának jóváhagyásával,
- Anyag- és energiamérleg,
- A hulladék-felhasználásra vonatkozó adatok és terv.

4.1.2. Termék minőség

Feltétel:

A teljesítménynyilatkozattal igazolt termékállandóság (minőség) feleljen meg a felhasználástól függő szabványoknak, műszaki előírásoknak (pl. Útügyi Műszaki Előírások), követelményeknek.

Értékelés és ellenőrzés:

A pályázathoz csatolni kell a termék teljesítménynyilatkozatát.

4.2. KÖRNYEZETVÉDELMI ÉS KÖRNYEZET-EGÉSZSÉGÜGYI KÖVETELMÉNYEK

4.2.1. Táj- és természetvédelmi szempontok érvényesítése

Feltétel:

A bányászati tevékenység az érvényes környezetvédelmi előírásoknak megfelelően, a környezetvédelmi engedélyben foglaltak figyelembevételével történjen (az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendeletben meghatározottak szerint).

Értékelés és ellenőrzés:

A pályázathoz csatolni kell:

- a környezetvédelmi engedélyt,
- a terület természetvédelmi státusát igazoló dokumentumot (tulajdoni lap, nemzeti park igazgatóság vagy a természetvédelemért felelős minisztérium nyilvántartása alapján kiadott nyilatkozat),
- a bányaművelés során érintett élőhelyek (flóra és fauna) megőrzésére vonatkozó intézkedési megoldásokat,
- a tájrendezési tervet;
- kőbánya tájba illeszkedése, ill. változások kimutatása: fényképek és/vagy módosított vizuális hatás mérőszámai sorozatával;
- humuszrétegkülön kezelése, deponálása vagy közvetlen felhasználása.

KT-44. Kőszerű építőanyagok és építőelemek kiegészítő követelményei bányaiipari technológiával előállított zúzottkő termékekhez

4.2.2. Légszennyezés

A gyártás során be kell tartani a levegő tisztaságának védelméről szóló mindenkor hatályos jogszabályokat és rendelkezéseket.

Feltétel:

A levegőterhelés a bánya hatásterületén nem okozhatja a levegő-szennyezettségi határérték túllépését. A porkibocsátás nem haladhatja meg a gyártás helyén érvényes porkibocsátási határértékek 90 %-át.

Értékelés és ellenőrzés:

A pályázathoz csatolni kell a fenti területre vonatkozó levegő-szennyezettség mérésére vonatkozó határértékeket és vizsgálati eredményeket (üzemi levegő-szennyezettségi és pormérések eredményei, időszakos jegyzőkönyvei).

4.2.3. Vízgazdálkodás

Feltétel:

A termék bányászata/előállítása, a keletkező szennyvizek elhelyezése nem zavarhatja a felszíni vagy felszín alatti vízhasználatokat, továbbá nem okozhat határértéket meghaladó szennyezettséget

- sem a felszíni, sem a felszín alatti vizekben,
- sem a 2000. október 23-i 2000/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv hatálya alá eső védett területeken lévő vízkészletekben.

Értékelés és ellenőrzés:

A pályázathoz csatolni kell szennyvíz-kibocsátásra vonatkozó határértékeket és vizsgálati eredményeket.

4.2.4. Zaj és rezgés elleni védelem

Feltétel:

A bányaművelésre használt berendezések által okozott zaj- és rezgésterhelés legyen kisebb, mint az érvényes egészségügyi és környezetvédelmi előírások határértéke.

Értékelés és ellenőrzés:

A pályázathoz csatolni kell a zaj és rezgés mérésére vonatkozó határértékeket és vizsgálati eredményeket (üzemi zaj- és rezgésmérések eredményei, munkavégzési, zajvédelmi előírással), a fejtési robbantások szeizmikus és zajhatásának dokumentációját töltetnagyság szerint.

4.2.5. Hulladékkezelés

Feltétel:

A hulladékkezelésre vonatkozó mindenkor hatályos jogszabályokat és rendelkezéseket be kell tartani, különös figyelemmel a bányászati hulladékok kezeléséről szóló 14/2008. (IV. 3.) GKM rendeletben foglaltakra.

Értékelés és ellenőrzés:

A pályázathoz csatolni kell a hulladékkezelésre vonatkozó tervet.

4.2.6. Hulladékszegény technológia

Feltétel:

A pályázónak rendelkeznie kell a hulladékok fajlagos mennyiségének csökkentésére vonatkozó tervvel. A zúzottkő gyártás szempontjából hulladéknak tekintendő a lefedés kőzetanyaga, valamint a köztes meddő, amelynek hasznosításáról gondoskodni kell.

Értékelés és ellenőrzés:

A pályázathoz csatolni kell a hulladékok fajlagos mennyiségének csökkentésére és hasznosítására vonatkozó tervet.

4.2.7. Energiatakarékosság

Feltétel:

A bányaművelésre használt berendezések fajlagos energiafelhasználás normalizált eltéréseinek számtani közepe legyen jobb, mint a termékcsoporthoz (előtört, kétszer tört, háromszor tört) megfelelő iparági átlag.

A számítás módja:

$$0 > \frac{\sum M_i}{n} = \frac{\sum (\bar{x} - x_i)}{n}$$

ahol:

M_i	a normalizált eltérés egy energiaformában
\bar{x}	az energiafogyasztás jelenleg ismert országos átlag mérőszáma
x_i	az energiafogyasztás helyi átlaga
s_x	a szórás
n	figyelembe vett mérőszámok száma

Iparági átlagok előtört termék esetén:

fajlagos robbanóanyag felhasználás:	0,26 kg/t	s = 0,09
fajlagos üzemanyag felhasználás	0,56 l/t	s = 0,40
fajlagos elektromos energia	0,64 kWó/t	s = 0,82

Iparági átlagok kétszer tört termék esetén:

fajlagos robbanóanyag felhasználás:	0,26 kg/t	s = 0,09
fajlagos üzemanyag felhasználás	0,75 l/t	s = 0,40
fajlagos elektromos energia	2,50 kWó/t	s = 0,82

Iparági átlagok háromszor tört termék esetén:

fajlagos robbanóanyag felhasználás:	0,26 kg/t	s = 0,09
fajlagos üzemanyag felhasználás	0,85 l/t	s = 0,40
fajlagos elektromos energia	3,20 kWó/t	s = 0,82

Értékelés és ellenőrzés:

A pályázathoz csatolni kell a részletes számításokat és azok eredményeit.

4.3. A VÉDJEGY ELHELYEZÉSE

Feltétel:

A Pályázónak a termék dokumentációjában, tájékoztató anyagában el kell helyeznie a 29/1997. (VIII. 29.) számú KTM rendelet 2. mellékletében előírt kétmezős „Környezetbarát Termék” címkét.

A címke 2. mezőjében a következők közül választott, környezetbarát tulajdonságokra utaló felirato(ka)t kell feltüntetni:

- hulladékszegény technológiával előállított bányászati termék,
- a termék a természetvédelem szempontjainak figyelembevételével készült,
- környezetkímélő eljárással előállított bányászati termék.

Értékelés és ellenőrzés:

A pályázathoz csatolni kell a védjegynek a termék dokumentációjában, tájékoztató anyagaiban való elhelyezésre vonatkozó tervét.

5. Szakértői értékelés

A pályázat értékelését a Kft. végzi, annak költségei a Kft-t terhelik.

6. Védjegyhasználók

Pályázók, majd védjegyfelhasználók lehetnek a termékek hazai és külföldi gyártói vagy forgalmazói.

7. Védjegyhasználat

- A pályázó kijelenti, hogy termékein a védjegyhasználattal jogszabályt nem sért.
- A „Környezetbarát Termék” védjegy elhelyezése és használata kizárólag a Gyártó és a Kft. által cégszerűen aláírt, határozott időre szóló védjegyhasználati szerződés alapján lehetséges.
- A védjegyhez tartozó információt a pályázattal kapcsolatos döntés tartalmazza.
- A védjegyfelhasználó kötelezi magát arra, hogy a védjegy használatának a szerződésben rögzített időtartama alatt betartja a termékre meghatározott minősítési követelményeket.
- A védjegyhasználat meghosszabbítása a Gyártónál/Forgalmazónál a lejárat előtt 3 hónappal indított egyszerűsített eljárással történik.

© Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft.
Budapest, 2017